

en simpel Forpligtelse for en Herredsfoged. Dernæst er der ogsaa Skatter, og jeg nævnte naturlighviis ikke fortrinshviis Rangskatten, men jeg nævnte ganske særligt de kommunale Skatter, hvori Embedsmænd sættes af Ifke-Embedsmænd efter disses Forestilling om, hvad Embedsmanden behøver at leve af; men det forstaaer sig, jeg nævnte ogsaa Rangskatten, fordi det ikke er Noget. Embedsmanden selvstændigt paadrager sig. Jeg skal nu ikke blot henvise til, at naar Hans Majestæt udnævner mig til Professor, saa paalægger han mig uden Disput en aarlig Skat af 24 Rb.; og udnævnes En til Amtmand, saa bliver der udendviere paalagt ham en aarlig Skat af 40 Rb.; altsaa Ingen kan blive Amtmand, uden at man afdrager ham 40 Rb. i den for ham opførte Gage. Men, lad os nu see hen til anden Rang, der ikke er Embedsrank; men som tillægges Embedsmanden, ja, det Hele er Bagateller, men det er Bagateller, der stille sig anderledes, end den ærede Taler antog. Jeg vil fortælle den ærede Taler, at jeg har gjort mig al den Umage, jeg kunde, for at faae optaget i Danmarks Riges Grundlov, at al Titel og Rang, skulde falde bort, og det gjør mig ondt, at det ikke er skeet, men det er ikke min Skyld, at det ikke skee og at ikke engang Forslag derom kunde komme frem. Men nu spørger jeg: Ere da Embedsmændene Skyld i, at den kongelige Naade paa den Naade falder paa dem? Nei! Forholdet er saaledes, at en Embedsmand ikke kan undgaae at blive tituleret, naar andre Embedsmænd i samme Klasse og under lignende Omstændigheder ere blevne det, ja han maa tildeels endog ønske at blive saaledes udmærket, da det ellers vilde see ud, som om han var en daarligere Embedsmand end de andre. Det er altsaa en Ting, man ligesvem maa tage, som den er; vil man afflasse det — godt, saa skal jeg understøtte det, men saalænge det ikke er afflasket, skal man ikke sige, at den Udgift, der i saa Henseende paalægges Embedsmanden, er en, han selv er Skyld i. Men der er jo, som sagt, en stor Mængde Rangskatter, som Embedsmanden maa betale, blot fordi han har faaet Embedet; som jeg sagde før, vil man være Professor ved Kjøbenhavns Universitet, saa maa man, hvad enten man kan leve af Gagen eller ikke, betale

24 Rb. aarlig for at være det, og naar Skatte-ligningscommissionen sætter en saadan Mand i Skat, saa trækker den ikke denne Skattebylde fra, hvorefter man, naar man satte en Landmand til Skat, trækker Hartkorns- og de øvrige Skatter fra. Det var ogsaa en Sætning, jeg udbæbede, at Fornødenhederne for en Embedsmand til at kunne leve med Tilfredshed — Ordet taget i den af mig før nævnte Forstand — og til at kunne udføre sin Gjerning godt og til at kunne bevæge sig i Livet, som det sig hør og hør, for at han kan udføre sin Gjerning godt, det beroede ikke paa den enkelte Mand alene, men det beroede paa de sociale Forhold. Jeg fremhævede udtrykkelig, at forsaavidt der var Nogle, som skruede Fordringerne op, og Nogle, der skruede Fordringerne ned, da skulde Embedsmanden være iblandt dem, der satte Fordringerne ned; men jeg sagde tillige, at naar Resultatet af en saadan Virken i to modsatte Retninger var fremkommet, saa kunde man ikke unddrage sig dette Resultats Vægt og Betydning, og dette fastholder jeg endnu.

Den ærede Taler sagde, at man saavel i Byerne som paa Landet havde skruet Fordringerne op, og at man ikke burde sætte Embedsmændene istand til at følge med i saa Henseende, at leve med de bedst og heldigst stillede og følge dem i Luxus. Nei, herom er Taleren ikke. Ved at give en Herredsfoged eller en Borgmester i en stor Kjøbstad 2,500 Rb. og efter 10 Aars Tjeneste et Tillæg af 300 Rb. aarlig, sætter man ham virkelig ikke istand til at følge med de store Grosserer i Kjøbstaden eller med Godseierne paa Landet. Dertil hører noget ganske Andet. Men man skal ikke stille den, der staaer i Spidsen for Communalbestyrelsen i en stor By, saaledes, at han af de nogenlunde velhavende Borgere i Byen ansees som staaende meget lavt under dem, og saaledes, at han udelukkes fra alt Samkvem med dem, hvor Taleren ikke ligesvem er om Embedsforretninger. Det gaar ikke an. Det aner kjender man heller ikke; man gjør tværtimod bestemte Fordringer til det Modsatte. Er der saaledes f. Ex. Tale om at være virksom for at hjælpe de Fattige, da forlanger og vent